
TBE-vaccination (vaccination mot fästingburen hjärninflammation)

BAKGRUND

Dessa rekommendationer riktar sig till medicinskt utbildad personal och grundar sig på tillgängliga studier samt epidemiologisk information gällande tidigare fall av TBE (fästingburen hjärninflammation). Vaccinationsrekommendationerna har inte ändrats sedan förra året.

Under 2018 insjuknade fler fall än någonsin efter att ha smittats i Västmanland, 23 fall i åldrarna 18–78 år.

TBE-VACCINATION

TBE-vaccination rekommenderas till

- fast boende och sommarboende i Sverige samt personer som vistas i skog och mark i svenska områden med smittrisk.
  - I Västmanland har de flesta smittats i områden nära Mälaren, främst i Kungsörs och Västerås kommuner. Fall har även förekommit i Sala och Norbergs kommuner. Riskområden i länet där ett eller flera fall av TBE har rapporterats de senaste åren redovisas på kartan nedan.
  - TBE-smitta är ännu vanligare i Stockholms, Södermanlands och Uppsala län.
  - TBE-fall förekommer också längs svenska ostkusten längre söderut, kring Väneren och Vättern, i andra delar av Västra Götaland och i Skåne.
  - Mer information finns på Folkhälsomyndighetens hemsida och på respektive landstings/regioners smittskyddsensheters webbplatser.
- resenärer som kommer vistas i naturen på Åland och i finska kusttrakter, Baltikum, Ryssland eller centrala och östra Europa, inklusive alpområdet.

Vaccination är mindre angelägen för personer som endast mycket kortvarigt vistas i områden med smittrisk och personer som visserligen bor i riskområden men inte brukar vistas ute i skog och mark.

HUR MÅNGA VACCINDOSER OCH NÄR?

Vaccinationen bör påbörjas i god tid före fästingsäsongen som ofta startar i april. Intervallet mellan första och andra dosen bör inte vara kortare än en månad. Påfyllnadsdoser bör ges innan fästingsäsongen startar för att ge bästa skydd.

En extra vaccindos, d.v.s. 4 doser i grundschema, rekommenderas till personer äldre än 50 år och till personer med nedsatt immunförsvar som börjar sin grundimmunisering.

Vaccination av barn

Vaccinet kan ges från ett års ålder och ger generellt ett bra skydd mot sjukdom hos barn.

TBE-vaccination (vaccination mot fästingburen hjärninflammation)

Vaccination av personer i åldern 1–49 år som inte har nedsatt immunförsvar

Grundvaccinationen består av tre doser där dos två ges 1–3 månader efter dos ett, dos tre ges 5–12 månader efter dos två i god tid före fästingsäsongen.

[Schema för TBE-vaccination 1–49 år](#)

Vaccination av personer som fyllt 50 år eller personer oavsett ålder med nedsatt immunförsvar/på immunmodulerande behandling

För att förbättra vaccinationsskyddet i denna åldersgrupp ges en extra dos två månader efter dos ett. Grundvaccineringen innefattar då totalt fyra doser det första året och ges månad 0, 1, 3 och efter 5–12 månader.

[Schema för TBE-vaccination över 50 år/nedsatt immunförsvar](#)

Påfyllnadsdoser

Dos fyra (dos fem i schemat för dem som fyllt 50 år eller har nedsatt immunförsvar) ges tre år efter grundvaccinationen. Därefter ges doserna vart femte år oavsett ålder. Samtliga påfyllnadsdoser bör ges i god tid innan fästingsäsongen för att ge ett optimalt skydd.

Avvikelse från rekommenderat vaccinationsschema

Friska, yngre personer kan fortsätta med vaccinationsschemat oavsett intervall till föregående dos/er, alltså behöver man inte "börja om". Personer som fyllt 50 år eller de med nedsatt immunförsvar på grund av medicinering eller sjukdom måste bedömas individuellt i varje enskilt fall. Med tanke på ökad risk för svår TBE-sjukdom i denna grupp i kombination med förmodat sämre immunologiskt svar på vaccinet, kan man vara mer liberal med att "börja om" om det har gått mer än ett år sedan första dosen.

Snabbvaccination

Snabbvaccination är indicerad vid mycket hög risk för TBE eller kort tid för vaccination. Följande schema ger bäst skydd på sikt: dag 0,7,21 som då ger en "tidsvinst" på 2–3 veckor jämfört med normal grundvaccination med en månad mellan de två första doserna. Efter snabbvaccinationsschema ges en dos som vanligt efter 5–12 månader, i god tid innan fästingsäsongen.

Vaccinationen betalas av den enskilde och omfattas inte av högkostnadsskyddet.

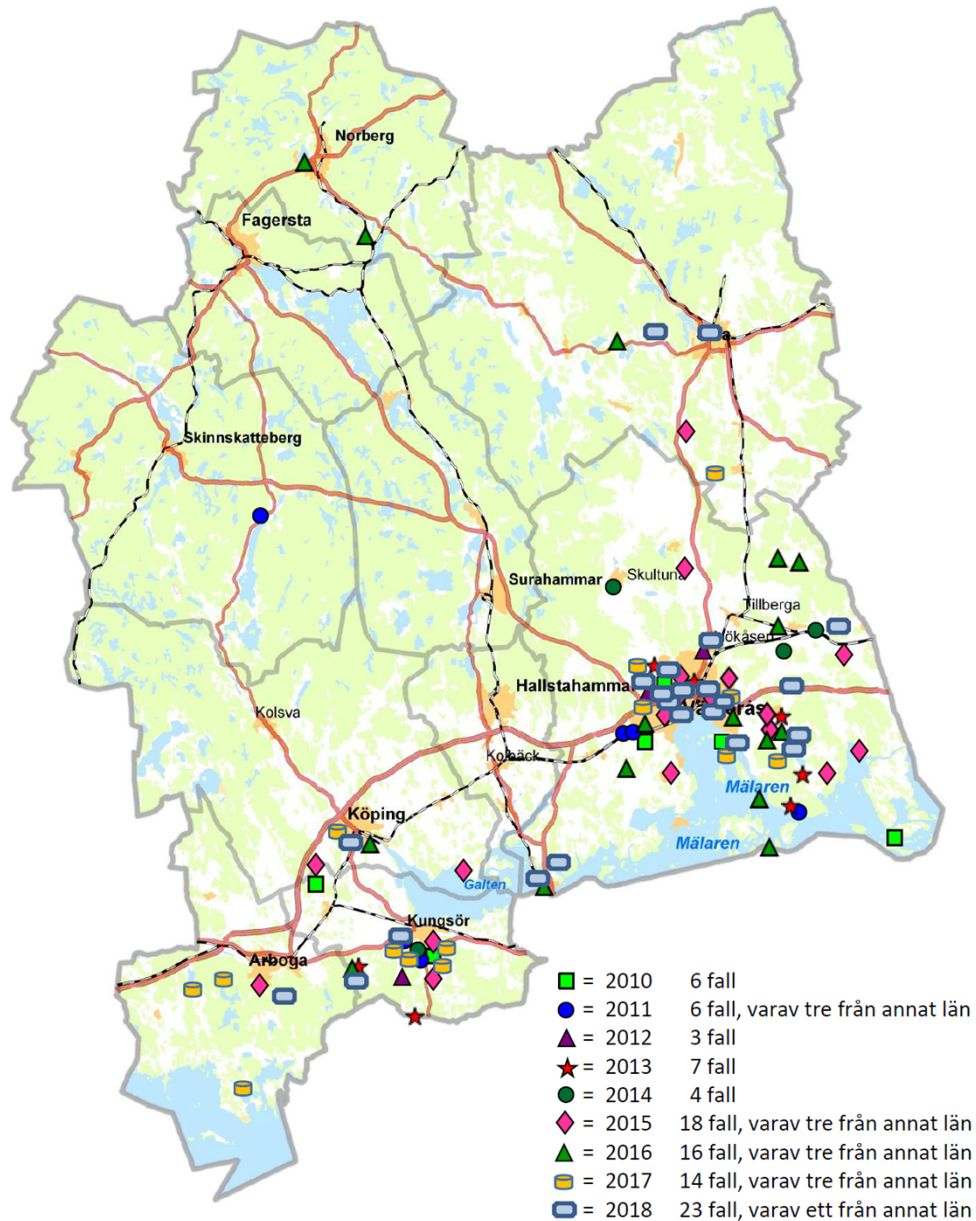
Det upphandlade vaccinet i Västmanland är Encepur.

Utbytbarhet mellan olika TBE-vacciner

Använd helst samma vaccin men vid brist på vaccin, eller om man inte vet vad som är givet tidigare, går det bra att fortsätta med ett annat fabrikat.

TBE-vaccination (vaccination mot fästingburen hjärninflammation)

TBE-FALL SOM SMITTATS I VÄSTMANLANDS LÄN UNDER ÅREN 2010-2018

TBE-vaccination (vaccination mot fästingburen hjärninflammation))

REFERENSER

[Sjukdomsinformation om Tick Borne Encephalitis \(TBE\) på Folkhälsomyndighetens webbplats](#)

[TBE-information på Smittskydd Stockholms webbplats](#)

[Fästingburen hjärninflammation – TBE, smittskyddsblad](#) till vårdpersonal och patienter utgivna av smittskyddsläkarföreningen.